

[Nøhr.]

heder for den, der fremsætter dem. Jeg skal dermed anbefale Valglovsforslaget til velvillig videre Behandling.

Valdemar Thomsen: Det, vi her staar over for, er de Ændringer til den gældende Valglov, som Grundlovsforslaget, forudsat det bliver gennemført, nødvendiggør. Helt sikre paa, om Arbejdet i det hele taget er nogen Nytte til, kan man ikke være, men det er højst sandsynligt, det bliver Tilfældet, og saa maa selvfølgelig ogsaa Arbejdet gøres.

Foruden de nødvendige Ændringer har vi i Forslaget Reglerne for Folkeafstemningssystemet at tage Stilling til, og yderligere Ændringer af teknisk Art, som paa Grundlag af de Erfaringer, der er indhøstet siden 1920, er medtaget. Selv om der nu er mange Enkeltheder, som vi fra vor Side ikke er tilfredse med, vil jeg dog udtale min Anerkendelse af, at man i det væsentlige følger de Principper, der er nedlagt i 1920-Loven om Forholdstalsvalgmaaden og de tre Omraader, der er delt i Opstillingskredse og med et fast Antal Tillægsmandater til hvert af de tre Omraader. Ved Kredsinddelingen skal der ifølge den nuværende Grundlov tages Hensyn til Indbyggerantal, Vælgertal og Befolkningstæthed. Samme Regel er medtaget i Grundlovsforslaget, men alligevel sker der, som allerede omtalt under denne Forhandling, en voldsom Forskydning i det Antal Mandater, der tildeles de forskellige Omraader, hvilket hænger sammen med Flugten fra Land til By og da særlig Tilflytningen her til Hovedstaden.

Ser man nu paa, hvor mange Vælgere der efter det foreliggende Forslag skal til et Mandat, viser det sig, at der er en omend svag — det skal indrømmes — Forskydning til Ugunst for de tyndt befolkede Egne. Naar man nu ved, at Flugten paa Grund af en forfejlet Politik ofte gaar fra Arbejde til Lediggang, kan jeg ikke se det retfærdige i at lade Byernes Indflydelse stige i samme Forhold, som den unaturlige Tilflytning. Det er for meget af det gode, at de Partier, der i særlig Grad — i hvert Fald efter min Mening — har Ansvaret for Flugten fra Land til By, vælgermæssigt skal have Fordele af denne samfundsskadelige Udvikling, og det saa meget mere som det vil være rimeligt at antage, at Strømmen, i Tilfælde af at Landbruget fik Indtægts- og Arbejdsvilkaar som andre Erhverv, vilde vende.

Under disse Omstændigheder taler alt for, at man skulde øge Forskellen i de Stemmetal, der skal til et Mandat, i Stedet for

at formindske den. Forholdet har hidtil været det, at Jylland har haft 3 Gange saa mange Rigsdagsmænd som København, men hele Landsdelen, Sønderjylland indbefattet, vil efter det foreliggende Forslag kun faa ca. dobbelt saa mange som denne ene By. Det er urimeligt, forekommer det mig, at Beboerne i et Par Gader her i Hovedstaden skal være repræsenteret lige saa stærkt her i Salen, hvor de paagældende Vælgere personlig, naar det passer dem, kan overvære Forhandlingerne, som Beboerne i 18—20 Kommuner i Jylland. Her i København kan jo den enkelte Vælger naar som helst faa sin Rigsdagsmand i Tale, han kan naar som helst faa Lejlighed til personlig at tale med Ministrene, ja, med selve Kongen; han kan selv besørge de mange Kommissioner vedrørende Forsikringsager og hvad det nu ellers kan være, som Repræsentanter for Landkredse i stor Udstrækning er optaget af. Landdistrikterne er i Forvejen handicappede paa næsten alle Omraader. Derfor vil jeg meget henstille til det komende Udvalg at tage mere Hensyn til de tyndt befolkede og fjernt beliggende Egne og specielt til Jylland som Helhed.

Fordelingen af de 21 Mandater med ca. 10 pCt. til Kredsene og ca. 30 pCt. til Tillægsmandaterne vil sikkert være rimelig, for at man kan naa til fuld Forholdsmæssighed Partierne imellem. Jeg kan nok indse, at de Forskydninger, der har fundet Sted siden 1920, har nødvendiggjort nogen Omlægning af Opstillingskredse; en Forskel i Indbyggertal fra 20 000 op til 100 000 er selvfølgelig for stor. Men jeg vil meget advare imod, at man gaar saa radikalt til Værks, som Tilfældet er adskillige Steder, og her er det naturligt for mig at pege paa Forholdene i Vejle Amt. Den Omordning, man her stiller Forslag om, tyder unægtelig paa, at man har gjort mere Brug af Linealen end af sund Fornuft, hvilket jo ikke hos Vælgere vil fremme Lysten til at stemme for Grundlovsforslaget. Derfor glædede det mig, at den højtærede Minister i sin Forelæggelsestale erklærede sig rede til nærmere Forhandling om Enkeltheder. Jeg tør maaske gaa ud fra, at den højtærede Minister paa Forhaand vil indrømme, at Hensynet til det levende Liv maa gaa forud for Hensynet til Administrationen og til det matematisk rigtige.

I Bemærkningerne hedder det, at man har ment at burde bevare Opstillingskredsene, saa vidt muligt uforandrede, og denne gode Regel er der, forudsat at Viljen er til Stede, slet ikke noget i Vejen for at følge, heller ikke for Vejle Amts Vedkommende.